

Naturskyddsföreningen Trosabygden

Yttrande över förslag till detaljplan Överåda 3:1, Fagerbjörk, Trosa kommun

Förslaget till exploatering innehåller många goda inslag, som g-c-förbindelse, med Trosa tätort, närhet till kollektivtrafik, lokalt omhändertagande av dagvatten och försök att balansera bebyggelsen för att minska exploaterings negativa inverkan på landskapsbilden, och de värden som finns förknippade med dom.

Naturskyddsföreningen har dock en huvudinvändning mot detaljplaneförslaget. Det är ett av många med samma tendens, där ett antal privata markägare önskar exploatera sin mark, vilket ofelbart leder till det som kallas "urban sprawl". Bostadsbebyggelsen breder ut sig perifert, med ökad biltrafik (ökade utsläpp av klimatpåverkande gaser samt ökad biltrafik även i kommunens centrala delar), och en negativ påverkan på biologisk mångfald, ekosystem och möjligheten till ökad självförsörjning. En sådan utveckling tar jordbruksmark och intilliggande impediment, som hag-, betesmark i anspråk, vilket allvarligt skadar kulturella, sociala och biologiska värden.

Trosas tillväxt och ökningstakt har under det senaste decenniet varit historiskt hög, en av Sveriges högsta. En utveckling, som trots politiska utfästelser om en minskad utbyggnadstakt, inte ser ut att avta. Under de kommande decennierna kommer det att ske en mycket stor utbyggnad i Vagnhärad, kopplat till det nya Resecentrum, där kommunen planerar för omfattande bostadsbyggande i anslutning till Ostlänken. Enligt planerna ska cirka 600 bostäder byggas i området, i etapper under en 20-årsperiod.

Utöver detta specifika projekt finns det planer för ca 2000 nya bostäder och kommunen räknar med en befolkningsökning på i genomsnitt 300 personer per år (ca 2%), vilket driver behovet av nya bostäder, men också innebär ökade kommunala åtaganden i form av skola, äldreomsorg, och infrastruktur för vatten, värme och energi. En kommuns främsta intresse är inte att tillskynda vinst- och exploateringsintressen från privata markägare, utan att säkerställa att

Naturskyddsföreningen Trosabygden

utvecklingen sker hållbart, inte minst ekonomiskt, med hela befolkningens och samhällets sammanvägda intressen i fokus. Naturskyddsföreningen förordar en förändrad inriktning för Trosa kommuns fortsatta utveckling, där utbyggnadstakten minskar, och där förtätning snarare än utspridning är ledande. Utgå från kommunens huvudorter, och ska utbyggnad ske på landsbygden, kan kommunen utgå från redan exploaterade områden, där exempelvis "bykaraktären" i omvandlingsområdena förstärks. En sådan utveckling kan ske utan att ekologiska, sociala och ekonomiska värden riskeras, och med hjälp av samhällsplaneringsverktyg som "balanseringsprincipen", "I-tree" och "Ester 2.0", snarare förstärker och berikar utvecklingen mot hållbarhet, än tvärtom, vilket den nuvarande utvecklingen riskerar.